

Input RUS

Från Kulturutveckling

1.1

Sista meningen

Strategin har arbetats fram i nära dialog med kommuner, länsstyrelsen, företrädare för näringsliv, **kulturliv**, utbildningsanordnare, föreningsliv och civilsamhället.

1.2

Genom samverkan med andra län i ett storregionalt samarbete skapas goda förutsättningar för näringslivet (**gäller kulturområdet också, kanske alla politikerområden**) att nå nya kunder, nya nätverk och nå nya marknader.

1.3

Västmanland år 2030 är ett attraktivt län och en plats för förnyelse. Vi bryter gränser och tar oss an de svåra frågorna tillsammans. **Kulturen är en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.**

Här finns starka förutsättningar för människor, företag och investeringar att komma till länet och ta del av och bidra till en fortsatt stark utveckling **för ett öppet, inkluderande och demokratiskt samhälle**. Tillgänglighet skapar en dynamik för människor att mötas, och skapar nya möjligheter och mötesplatser.

Folkbildning, utbildning, forskning och fortbildning är en självklar del av länets utveckling med **Bibliotek i Västmanland**, Sveriges lantbruksuniversitet och Mälardalens Tekniska Universitet i framkant.

2.1 Ökad globalisering

Västmanlands län har genom historien dragit fördel av det internationella utbytet. Kunskaper, **kulturer**, människor och idéer har kommit till och strömmat ut från länet.

2.3 Skolans? Utmaningar **Det livslånga lärandet**

Digitaliseringen innebär att ställs ökad krav på ökad kunskap och digital kompetens, för att människor ska kunna orientera sig och själva använda tekniken. Detta är en av skolans och vår tids stora utmaningar. Det behövs rent konkret ökad kunskap inom bland annat Medie och informationskunskap, vilket är ett målområde Unesco uppmärksammat och digital kompetens, vilket står inskrivet i Sveriges läroplaner för grundskolan och är ett av Sveriges nationella filmpolitiska mål.

2.5 Teknikutveckling och digitalisering

”Ur hälsoperspektiv finns det forskning som stödjer att digitalisering skapar utanförskap, isolering, ensamhet och fysisk inaktivitet för vissa grupper” **Vilken forskning? Det finns även forskning som visar att digitalisering minskar ensamhet, isolering och ensamhet för många. Detta stycke behöver nyanseras.**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2018/oktober/digital-teknik-kan-minska-ensamhet-bland-aldre/>

Digitaliseringen erbjuder fantastiska möjligheter men det finns också risker, bland annat säkerhetsaspekter och sårbarhet vid bristande energikapacitet. **Ur hälsoperspektiv finns det forskning som stödjer att digitalisering skapar ett utanförskap, isolering, ensamhet och fysisk inaktivitet för vissa grupper. Biblioteken är en del av hela samhällets digitaliseringsstrategi och en av de centrala samhällsinstanser som leder förflyttningen till ett nytt informations-och kunskapssamhälle. Biblioteken har verksamhet för att ge människor handledning om hur man hanterar digitala verktyg och värderar information och källor. Utveckling av ny teknik har en stark egen drivkraft och får många olika konsekvenser.**

Vi har goda förutsättningar att ligga i framkant i denna omställning tack vare starka tjänsteföretag, **bibliotek**, världsledande forskning och ett starkt näringsliv. **En stor del av den digitala utvecklingen sker inom de kulturella och kreativa näringarna**

framförallt har den audiovisuella sektorn stor tillväxt globalt. Genom att vara delaktiga i utvecklingen och förebygger digitalt utanförskap stärker vi den digitala omställningen i Västmanlands län.

3 Gemensamma utgångspunkter

3.2

Vi har goda förutsättningar att ligga i framkant i denna omställning tack vare starka tjänsteföretag, **offentliga verksamheter**, världsledande forskning och ett starkt näringsliv. I en industriregion som Västmanland är det centralt att näringslivet och **de offentliga verksamheterna** fortsätter sin digitala transformation och att nyttja ny teknik för att stärka länets konkurrenskraft, **i skärningspunkten mellan kultur och teknik sker den innovativa teknikutvecklingen.**

Även inom offentlig sektor finns stora möjligheter. Teknologi, innovation och digitalisering erbjuder stora möjligheter för framtidens välfärd. **Modern informations- och kommunikationsteknologi kan ge en bättre delaktighet i sin vardag både vad gäller egen vård och omsorg samt deltagande i kultur och fritidsaktiviteter och skapa bättre kontakter till verksamheterna och ge effektivare stödsystem för de som arbetar i verksamheterna.** I bibliotekslagen står angivet att **Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.** Öppna plattformar där användarna själva genererar data som sedan kan användas för analys och för att skapa nya smarta tjänster driver den digitala omställningen framåt till gagn för såväl invånare och anställda inom offentlig verksamhet. Men digitaliseringen skapar också nya utmaningar. Att dela information mellan olika aktörer ställer idag höga krav på den politiska och legala styrningen.

4 Ett livskraftigt Västmanland

4.1

Uppväxtvillkor

År 2030 har vi ett tydligt barnrättsperspektiv där beslut som fattas av vuxna utgår från FNs bankonvention.

År 2030 har alla barn en god start i livet **och tillgång till ett språk och eget uttryck.**

Ett rikt och attraktivt kultur- och fritidsliv som är socialt, fysiskt och ekonomiskt tillgängligt är en viktig tillgång för barn och ungas välmående. När fler aktörer samverkar kan tidiga och samordnande insatser till barn och familjer ges för att trygga en god start i livet och ge förutsättningar att öka barn och ungas jämlika livsvillkor. **Tidiga insatser på små barns språkutveckling är en förutsättning.**

Genom att investera i barns uppväxt investeras det för Västmanlands framtid. En investering som kompenserar för ojämlika uppväxtvillkor, som stärker barnen och skapar goda förutsättningar för ett hälsosamt och inkluderande liv. Det resulterar i en höjd produktionsförmåga för samhället.

Livsmiljö

Samtidigt som miljöer förtätas behöver den fysiska planeringen säkerställa att lekplatser, parker, **konst i det offentliga rummet**, natur- och grönområden värnas.

Service och tjänster

Välfungerande och likvärdig välfärd och offentlig service utgör en viktig hörnsten i en hållbar utveckling. Det är också förutsättningar för sammanhållna samhällen som präglas av tillit till demokratin och till samhällets institutioner, vilka alla är viktiga framtidsfrågor. Viktiga förutsättningar är likvärdig tillgång till grundläggande samhällsservice med hög kvalitet. **Biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.** En välfungerande, modern och trygg förskola och skola samt hälso- och sjukvård och en socialomsorg är en förutsättning för ett fungerande samhälle och en förbättrad hälsa. När service finns nära och tillgängligt och när välfärd kan levereras likvärdigt med en hög kvalitet blir regionen mer attraktiv för nuvarande och framtida västmanlänningar och förutsättningarna för företagsetablering stärks.

Det finns idag ojämlika skillnader i hur den offentliga servicens kvalitet och tillgänglighet fördelas mellan grupper av västmanlänningar och mellan delar av regionen. För att nå en välfungerande och effektiv välfärd måste arbetet ske

långsiktigt med tidiga investeringar. Vi bygger allt arbete på bästa tillgängliga kunskap, tillit och bemötande. Bemötande utifrån alla människors olika förutsättningar är en viktig del i att stärka tillit till skola, vård och omsorg.

I Västmanland år 2030 har vi utvecklat en förskola, skola, **kultur**, vård och omsorg där man själv är både delaktig och medskapande i smarta helhetslösningar utifrån behov. Vi tar hjälp av nya sätt att utforma framtidens förskola, skola och **bibliotek** samt vård- och omsorgsprocesser, höjer kompetensen och provar ny teknik. Vi lär av andra och söker nya innovativa arbetssätt. Vi vågar ompröva befintliga arbetssätt och involverar fler i utformningen av våra välfärdstjänster. Utveckling och implementering av nya smarta arbetssätt inom vård, skola, omsorg, **kultur och fritid** bygger vi i samverkan, baserat på evidens och tillgänglig forskning. På så vis möter vi de demografiska utmaningarna i sjukvården, skolan, äldreomsorgen och övriga välfärdstjänster och skapar samtidigt trygghet och tilltro hos västmanlänningen.

Kultur och fritid

Ny text

Tillgängligt kultur- och fritidsliv samt ett rikt civilsamhälle är år 2030 en del av det vardagliga livet. **Det konstnärliga skapandet är en förutsättning för ett dynamiskt kulturliv och ett växande kulturföretagande. Professionella kulturskapare är betydelsefulla för ett rikt kulturliv, och finns inom alla konstarter och arbetar enskilt och i grupper.** Västmanlänningen har möjligheter att skapa och vara kreativa med god tillgång till konst- och kulturupplevelser av hög kvalitet. Även likvärdiga möjligheter till lek, fritid och friluftsliv är viktiga funktioner för ett rikt, utvecklande och välmående Västmanland. Tillsammans ger detta ett Västmanland som är attraktivt att bo, leva och verka i.

Möjligheten att **möta professionell kultur och eget kulturskapande i skolan samt att bilda och utbilda sig genom folkbildningen, folkbibliotek, folkhögskolor och studieförbund** är en viktig resurs för att minska utbildningsklyftorna i samhället, öka mångfalden och den sociala sammanhållningen.

Företag och entreprenörer som bygger sin verksamhet på kultur och kreativitet representerar viktiga näringar för Västmanland. För regionens utveckling och långsiktiga hållbarhet spelar **också** det civila samhället en stor roll. **Ett rikt föreningsliv, många nätverk och arrangörer är nyckelspelare** i samspelet med det offentliga och **de kreativa näringarna** för att skapa sammanhållning, tillit och även stärka demokratin och yttrandefriheten i Västmanland.

4.2 Ett tillgängligt Västmanland

(sid 19)

I Västmanland finns allt från orörda, natursköna miljöer till spännande upplevelser i form av äventyr, sport, **film**, musik, scenkonst, bild och form och historia. Kulturen är en drivande faktor för samhällsutveckling genom **demokrati, yttrandefrihet, fri åsiktsbildning, kunskapsutveckling, integration, och folkhälsa**. Invånarna har god tillgång till konst och kultur av hög kvalitet och har möjlighet till ett aktivt deltagande oberoende av var man bor. Det är lätt att ta sig till kulturverksamheterna och kulturmiljöerna.

4.3 Ett nyskapande och tillväxtdrivet Västmanland

[Saknar ett stycke om innovation digital utveckling](#)

Det livslånga lärandet

Förnyelse, **innovation och kreativitet** har en avgörande betydelse för länets utveckling.

Rätt kompetens

(Sid 21)

År 2030 har en högre andel fullföljt sina studier med godkända resultat **och en förutsättning är tidiga insatser på små barns språkutveckling**.

År 2030 har matchningsproblematiken kraftigt förbättrats och potentialen hos gruppen av människor som idag står utanför arbetsmarknaden har tagits tillvara. Vi har tagit tillvara på den **mångkultur** och språkkompetens som finns i länet som kan komma till nytta inom framtidens sjukvård och äldrevård.

Här fyller de olika utbildningsformerna såsom gymnasieskolan, vuxenutbildning, yrkeshögskolan, SLU, Mälardalens Tekniska Universitet, folkhögskolor, **bibliotek** och föreningslivet en viktig funktion.